

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-2-8 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-44/544-240
Karar Tarihi : 11.07.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: Onur Yelda YÜKSEL, Gözde KARABEL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gersan Elektrik Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Temsilcileri: Av. Dr. E. Seyfi MOROĞLU, Av. İ. Lale ÖZER
Odakule K: 12 İstiklal Cad. No: 142 34430 Beyoğlu/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - EAE Elektrik Asansör Endüstrisi İnş. San. ve Tic. A.Ş.
Akçaburgaz Mah. 119. Sok. No: 10 Esenyurt/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU:** EAE Elektrik Asansör Endüstrisi İnşaat Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin yıkıcı ve seçici fiyat uygulamalarıyla Türkiye busbar sistemleri pazarında 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- EAE Elektrik Asansör Endüstrisi İnş. San. ve Tic. A.Ş. (EAE Elektrik)'in Türkiye busbar sistemleri pazarında tekele yaklaşan hâkim durumda bulunduğu,
- Hâkim durumunu girdiği proje ihalelerinde yıkıcı ve/veya seçici fiyatlama uygulayarak uzun zamandır kötüye kullandığı,
- Hâkim durumunu korumak ve mutlak hale getirmek için rakip teşebbüsleri piyasa dışında bırakacak eylemlerde bulunduğu,
- Şirket'in, Gersan Elektrik Ticaret ve Sanayi A.Ş. (Gersan Elektrik)'nin katılarak teklif verdiği ihalelerde Gersan Elektrik'in katılmadığı ihalelere göre daha düşük teklifler verdiği, Gersan Elektrik'in teklifini takiben kendi teklifinde büyük oranlarda ve maliyetinin altına düşecek şekilde indirim yaparak ihale konusu işleri aldığı, böylelikle Gersan Elektrik'i piyasa dışına itmeye çalıştığı,
- "Four Winds Taşyapı", "İzsu Çiğli Atıksu Arıtma Çamur Kurutma Tesisi", "Bien Seramik Bozüyük Fabrikası", "Çalık Enerji Nainawa - Al Khairal Power Planı Projeleri" ve "Zaye Azerbaycan" projeleri için çıkılan ihalelerde yıkıcı ve/veya seçici fiyatlama uyguladığı,
- Piyasa teamülleri gereği alüminyum kaplama ve diğer metal aksam gibi girdileri sağlayan firmalara 30-60 gün içinde ödeme yapılmasına karşın, Gersan Elektrik'in teklif verdiği ihalelerde vadeyi 120-150 güne çıkararak vade koşulları bakımından da yıkıcı/seçici uygulamalarda bulunduğu,
- Teknolojik açıdan Gersan Elektrik'in ürünlerine göre daha az gelişmiş ürünlerine karşın verdiği düşük fiyatlı tekliflerle projeleri kazanması sonucunda Gersan Elektrik ve diğer rakiplerin ilgili pazarda faaliyette bulunmalarını engellediği, böylelikle aynı zamanda tüketicinin zararına olacak şekilde teknik gelişmeyi de sınırlandırdığı

iddia edilmektedir.

(3) Gersan Elektrik tarafından yapılan ikinci başvuruda özetle;

- Ocak 2013'de yapılan başvurunun konusunu oluşturan ve EAE Elektrik'in Gersan Elektrik'i dışlayıcı eylemlerde bulunduğu ifade edilen ihalelere, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin kamu ihalesinin de eklendiği,
- "İstanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul Metrosu Taksim-Yenikapı Arası Elektro-Mekanik Sistemleri Temin, Montaj ve İşletmeye Alma İşleri" projesinin kapsamında kullanılmak üzere Gersan Elektrik'i busbar kanalı malzemesinin müteahhit şirketlerden Alarko tarafından onaylandığı,
- Ancak İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB)'nin ilgili projede, daha önce kullanılan malzeme ile aynı malzemeyi kullanma tercihinin olduğunu belirterek Şişhane İstasyonu'nda daha önce kullanılan EAE Elektrik ürünlerini kullanmaya karar verdiği, başka hiçbir geçerli sebep olmamasına rağmen Gersan Elektrik ürünlerini reddettiği,
- Bu karar ile EAE Elektrik'in hâkim durumunun tekel konumuna yaklaştığının bir kez daha kanıtlandığı,
- Gersan Elektrik'in teknik açıdan EAE Elektrik'e göre daha gelişmiş olan ürünlerinin "malzeme çeşitliliğine sebebiyet vermemek ve bütünlük sağlamak" amacıyla reddedilmesinin kamu ihalelerinde açıklığın ve rekabetin sağlanması ilkelerine aykırı olduğu, dolayısıyla hem Kamu İhale Kanunu hem de Rekabet Kanunu bakımından rekabete aykırı hareket edildiği, teşebbüslere eşit muamele gösterilmediği, Gersan Elektrik ürünlerinin kullanımının mantıksız bir nedenle reddedildiği,
- Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 59. maddesine göre, ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesinde, fiyat ile birlikte fiyat dışındaki unsurların da dikkate alınabileceğinin düzenlendiği, ancak aynı Yönetmelik'in 60. maddesinin 4. bendinin, fiyat dışı unsurların bir markayı esas alınarak belirlenemeyeceğini açıkça belirttiği, bu nedenle İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin vermiş olduğu ret kararının kamu ihaleleri mevzuatına ve dolayısıyla Rekabet Kanunu'na aykırılık teşkil ettiği,
- Rekabet Kurumu ile Kamu İhale Kurumu arasında imzalanan işbirliği protokolü çerçevesinde EAE Elektrik'in kamu ihalesinde yapmış olduğu bu rekabet ihlalinin durdurulması gerektiği,
- Söz konusu ihalede, ürünün seçiminde ürünün niteliklerini ve işlevselliğini ilgilendiren ve bilimselliğe dayanan bir gerekçe olmaksızın tek bir malzemeye, hatta daha düşük kalitede bir malzemeye işaret edilmek suretiyle, EAE Elektrik'in hâkim durumunun kötüye kullanıldığı, bu yolla Gersan Elektrik malzemelerinin ihale dışı bırakıldığı ve kamunun zarara uğratıldığı,
- EAE Elektrik'in eylemleri nedeniyle Gersan Elektrik'in Türkiye busbar sistemleri pazarında faaliyet gösteremez duruma geldiği, somut örneklerle defalarca ortaya konan bu ihlallerin durdurulması gerektiği

belirtilmekte ve EAE Elektrik'in hakim durumunu 4054 sayılı Kanuna aykırı olarak kötüye kullandığının tespiti, Kurul tarafından inceleme yapılırken EAE Elektrik hakkında yapılan 30.01.2013 tarihli rekabet ihlali şikayeti ile birlikte yukarıda açıklanan nedenlerin de göz önüne alınması, bahsi geçen rekabet ihlallerinin, inceleme süreci devam ederken de Gersan Elektrik'in faaliyetlerini durdurma noktasına getirmesi nedeni ile 4054 sayılı Kanunun 9. maddesi uyarınca koruyucu nitelikte bir tedbir kararı alınması, ihlallerin

durdurulması amacıyla derhal soruşturma başlatılması ve ilgili yaptırımların uygulaması talep edilmektedir.

- (4) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 31.01.2013 tarih ve 626 sayı ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 06.03.2013 tarih ve 2013-2-8/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 13.03.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 13-14/211-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Gersan Elektrik tarafından yapılan 08.03.2013 tarih ve 1431 sayı ile intikal eden ikinci başvuru üzerine hazırlanan 18.03.2013 tarih ve 2013-2-8/BN sayılı Bilgi Notu ise 28.03.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 13-17/259-M sayı ile başvuru hakkında önaraştırma yapılmasına ve önaraştırmanın Gersan Elektrik'in ilk başvurusu hakkında başlatılan önaraştırma ile birleştirilmesine karar verilmiştir. İlgili kararlar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 25.06.2013 tarih ve 2013-2-8/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır. Ayrıca Gersan Elektrik'e ait ek beyanları içeren yazı 09.07.2013 tarih ve 4179 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (5) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; dosya konusu iddialara yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı, şikâyetlerin ve geçici tedbir talebinin reddedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (6) Dosya mevcudundan; Raportörlerce EAE Elektrik'te inceleme yapıldığı, talep edilen bilgi ve belgelerin muhtelif tarihlerde Kurum'a intikal ettiği ve başvuru sahibi Gersan Elektrik temsilcileriyle de toplantı yapıldığı anlaşılmıştır. Söz konusu görüşmede, busbar piyasası, busbar üretim maliyetleri ve şikâyete konu ihalelerin detayları vb. hususlar hakkında ayrıntılı bilgi alındığı, ayrıca maliyet hesaplamalarında kullanılacak iletken kesitlerine ilişkin bir tablo ile Gersan'ın maliyetleri hesaplama yöntemini gösteren iki tablonun da verildiği anlaşılmıştır.

I.1. İncelemeye Konu Teşebbüs: EAE Elektrik

- (7) EAE Grubu, 1973 yılından itibaren elektrik ürünleri alanında faaliyet göstermektedir. Grubun, Ankara, İzmir, Bursa ve Gaziantep, Moskova ve Dubai'de şube ve temsilcilikleri; Milano'da ise EAE ürünlerinin satış ve pazarlaması için kurulmuş olan EAE-İtalya şirketi bulunmaktadır.
- (8) Grubun bünyesinde, busbar enerji dağıtım sistemleri, aydınlatma sistemleri, kablo kanal sistemleri, döşeme altı kanal sistemleri, endüstriyel ve dekoratif aydınlatma armatürleri, yüksek tavan armatürleri, ledli aydınlatma ürünleri, parapet kanalları, modüler elektrik pano kabinleri, elektrik kutuları, modüler orta gerilim hücreleri yassı çelik pres otomasyon sistemleri alanlarında faal olan elektrik, elektronik, aydınlatma ve makine şirketleri yer almaktadır.
- (9) Grubun aktif olduğu yukarıdaki alanlardan busbar enerji dağıtım sistemleri, kablo kanal sistemleri, döşeme altı kanal sistemleri, trolley busbar sistemleri üretimi EAE Elektrik aracılığıyla yürütülmektedir. Bayi, yetkili satıcı ve/veya temsilcilikleri ile yurt içi ve yurt dışında faaliyette bulunan teşebbüsün söz konusu ürünlerinin üretimi Kırşehir-Hadımköy bölgesinde bulunan iki adet fabrikada yapılmaktadır.

I.2. İlişkili Rekabet Kurulu Kararları

I.2.1. Rekabet Kurulu'nun 22.08.2007 tarih ve 07-66/810-305 sayılı Kararı

- (10) Gersan Elektrik'in yaptığı ve özetle EAE Elektrik'in busbar pazarındaki hâkim durumunu kullanmak suretiyle proje yapımıcısı firmalara kendi ürünlerinde bulunan teknik farklılıkları kabul ettirerek rakiplerinin faaliyetini zorlaştırdığı; busbar satışını diğer ürünlerin alımı şartına bağladığı; teknik gelişmeyi engellediği ve bu eylemleri aynı zamanda proje yapımıcısı firmalar ile anlaşarak gerçekleştirdiği, böylelikle 4054 sayılı Kanun'un 4 ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddialarını içeren başvurusu üzerine alınan söz konusu kararda EAE

13-44/544-240

Elektrik'in %(...)'in üzerinde pazar payı ile Türkiye busbar sistemleri pazarında hâkim durumda olduğu belirtilmiş, bununla birlikte başvuruya konu iddialar hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

I.2.2. Rekabet Kurulu'nun 03.05.2012 tarih ve 12-24/660-182 sayılı Kararı

- (11) Gersan Elektrik'in diğer bir başvurunun konusunu temel olarak, işbu başvuru konusu iddialara paralel bir şekilde, EAE Elektrik'in Gersan Elektrik'in katılarak teklif verdiği ihalelerde son derece düşük ve hatta zaman zaman maliyetinin altında teklifler verdiği iddiası oluşturmuş, başvuruda EAE Elektrik'in seçici ve/veya yıkıcı fiyatlama uyguladığı iddia edilen projelere örnek olarak Trump Towers, Gürallar, Yıldızlar, Autoport ve Ağaoğlu projeleri sayılmıştır.
- (12) Söz konusu başvuru üzerine yapılan önaraştırma kapsamında EAE Elektrik'te inceleme gerçekleştirilmiş ve teşebbüsün hâkim durumunun devam ettiği varsayımı altında, ilgili başvuruda geçen projeler de dahil bir dizi projede maliyetleri ve fiyatlamaları incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda, EAE Elektrik'in yıkıcı ve/veya seçici fiyatlaması yoluyla incelenen projeler çerçevesinde 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine dair, teşebbüsün maliyet altı fiyatlaması stratejisi izlediğini gösteren bir bulguya ulaşılamamış, rakibi dışlama niyetinin ya da başka dışlayıcı uygulamaların varlığına yönelik herhangi bir belge ya da bilgi elde edilememiştir. Dolayısıyla, ilgili başvuruya konu iddialar hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

I.3. İlgili Pazar

I.3.1. İlgili Ürün Pazarı

- (13) Busbar enerji dağıtım sistemleri, trafo ya da alçak gerilim panosu gibi bir noktadan başlayarak bir tesis/yapı içerisindeki güzergâh boyunca enerjinin taşınması ve akım alma noktalarından çıkış kutuları ile alınarak tesis içerisindeki yüklerin beslenmesi işlevini görmektedir. Fiziksel olarak elektrik gücünü, ana pano ve dağıtım panoları arasında taşımak amacıyla busbar sisteminin alternatifi olmak üzere kablo tavaları da kullanılabilir. Bununla birlikte, kablo tavaları görece küçük ölçekli projelerde kullanılan geleneksel bir ürün niteliği taşımakta ve içindeki kablolardan bağımsız olarak satılmaktadır. Busbar sistemleri ise elektrik dağıtımına yönelik mühendislik ürünü niteliğini teşkil etmektedir. Yeni gelişen bir teknoloji ürünü olması nedeniyle busbar sisteminin bilinmediği pazarlarda bu sistemin işini kablo tavaşı görmektedir.
- (14) Kablo tavaları, bina içinde elektriğin taşınmasını sağlayan iletkenleri desteklemek ve taşımak görevini görmektedir. Ancak, kablolu sistemlerde yüksek akımların trafo-pano bağlantılarında, kolon hatlarında, fabrikaların/yapıların iç enerji dağıtımında taşınması, çok kalın kesitli birçok kablonun paralel bağlanması ile gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, bu kabloların taşınması için kablo rafları ya da özel döşeme altı kablo kanalları inşa edilmektedir. Kablo uçlarının soyulması, buatlara bağlanması gibi tüm işlemlerin uzmanlar denetiminde yapılması maliyetleri yükseltmekte, montaj sürelerini uzatmaktadır. Bu nedenle, özellikle elektriğin çok sayıda makine/bölmeye dağıtılması gerektiği fabrika, atölye, tesis gibi yapılarda, kablo tavalara nazaran busbar sistemleri, projelendirme ve montaj hızı, esneklik, maliyet, performans, yangına karşı güvenlik, kolay projelendirme, ebat, dayanıklılık gibi faktörler açısından daha avantajlı bulunmaktadır.
- (15) Bu çerçevede, bazı projelerde busbar sisteminin yanı sıra kablo tavaları da kullanılmakla birlikte, busbar sistemlerinin çeşitli işlevleriyle farklı bir sınıf oluşturduğu ve önceki Kurul kararlarına paralel şekilde, tüketici gözünde özellikle büyük ölçekli projelerde talep ikamesinin olmadığı dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı "busbar sistemleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

I.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (16) Tarafların faaliyetlerinin Türkiye geneline yayılmış olması ve söz konusu coğrafyada farklı pazar oluşturacak nitelikte belirleyici bir unsurun bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

I.4. Değerlendirme

- (17) Başvurularda temel olarak EAE Elektrik'in,
- Yıkıcı ve/veya seçici fiyatlandırma yoluyla Gersan Elektrik'in faaliyetlerini zorlaştırdığı,
 - İBB'nin "İstanbul Metrosu Taksim-Yenikapı Arası Elektro-Mekanik Sistemleri Temin, Montaj ve İşletmeye Alma İşleri" projesinde Gersan Elektrik'e ait busbar sistemlerini geçerli sebep olmaksızın reddettiği

iddia edilmekte, bu davranışlarıyla EAE Elektrik'in Türkiye busbar pazarında sahip olduğu hâkim durumunu kötüye kullandığı belirtilmektedir.

- (18) Türkiye busbar sistemleri pazarında faaliyet gösteren oyuncular, EAE Elektrik, Gersan Elektrik, DTM Elektrik, Marbus gibi yerli üreticiler ile Telemekanik, Siemens gibi yabancı üreticilerdir. İşlev, şekil, boyut gibi özellikler bakımından geniş bir yelpazede parçalar içermelerinden dolayı busbar sistemlerinin üretimi için gerekli ilk yatırım unsurlarının başında kalıp yatırımı gelmektedir. Ayrıca teknik bir ürün olması nedeniyle busbar üretimi belli bir uzmanlaşmayı da gerektirmektedir. Pazarda ithal ürünler de bulunmakla birlikte, ithalatın payı sınırlı düzeyde olup, talebin yaklaşık %95'inin yerli üretim ile karşılandığı tahmin edilmektedir. Gerek malzeme ihtiyacının proje bazlı değişebildiği pazarda ürünleri hızlı bir şekilde tedarik etmek, gerekse satış sonrasında oluşabilecek aksaklıklara karşı busbar sisteminin kullanıldığı yapının enerji kesintisini asgari düzeyde tutmak üzere hızlı servis sağlamak açılarından ithalatın beklentilere yeterince cevap verememesinin, pazarda ithal ürünlerin düzeyinin sınırlı kalmasında etkili olduğu belirtilmektedir. Diğer yandan, busbar ürünlerinin her bir akım grubu için tip test sertifikalarının alınması gerekmektedir.
- (19) Rekabet Kurulunun 22.08.2007 tarih ve 07-66/810-305 sayılı kararında, EAE Elektrik'in %(.....)'nin üzerindeki pazar payıyla busbar sistemleri pazarında hâkim durumda olduğu belirtilmiştir. EAE Elektrik temsilcilerinin tahminlerine göre, hâlihazırda teşebbüsün pazar payı yaklaşık olarak %(.....) ile (.....) arasındadır.
- (20) Herhangi bir teşebbüsün Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğinden bahsedebilmek için iki temel unsurun bir arada bulunması gerekmektedir. İnceleme konusu teşebbüs ilgili pazarda hâkim durumda olmalı ve eylemleri rekabet hukuku anlamında bir kötüye kullanma hali teşkil etmelidir. Bu iki unsurdan birinin yokluğu halinde inceleme konusu teşebbüsün eylemleri hâkim durumun kötüye kullanılması olarak nitelendirilemeyecektir. Bu çerçevede, EAE Elektrik'in hâkim durumunun devam ettiği varsayımı altında kötüye kullanmanın varlığı incelenmiştir.

I.4.1. EAE Elektrik'in Yıkıcı ve/veya Seçici Fiyatlandırma Yoluyla Hâkim Durumunu Kötüye Kullandığı İddiasının Değerlendirilmesi

- (21) Dosya kapsamındaki ilk başvuruda, EAE Elektrik'in busbar sistemleri pazarındaki hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası yıkıcı ve/veya seçici fiyatlandırma kapsamında yapılan davranışlara dayandırılmaktadır. Başvuru ve eklerinde, sayılan beş projede EAE Elektrik'in ve Gersan Elektrik'in ilk ve son teklifleri ile her bir projenin Gersan Elektrik açısından maliyetlerine ilişkin bilgilere yer verilmektedir. Bu bilgilere göre başvuruda, "Four Winds Taşyapı" ve "Zaye Azerbaycan" projelerine EAE Elektrik, Gersan Elektrik'in ortalama üretim maliyetinin üstünde son fiyat teklifi vermiş olmakla birlikte, Gersan Elektrik'in de projeye teklif verdiğini anlaması üzerine ilk teklifini önemli ölçüde düşürmek suretiyle seçici fiyatlandırma uyguladığı; kalan üç proje olan İzsu Çiğli Atıksu Arıtma, Bien Seramik Bozüyük Fabrikası ve Çalık Enerji- Al Khairat Nainawa Power Plant projelerinde ise, EAE Elektrik'in

verdiği son tekliflerin Gersan Elektrik'in ilgili projeye ilişkin ortalama üretim maliyetlerinin altında kaldığı, dolayısıyla bu projelerde hem yıkıcı hem de seçici fiyatlama uyguladığı iddia edilmektedir. Ayrıca başvuruda, Gersan Elektrik'in ortalama üretim maliyetleri baz alınmış olmakla birlikte, EAE Elektrik'in, ürünlerinin daha eski teknoloji kullanılarak üretiliyor olması nedeniyle, ortalama üretim maliyetinin muhtemelen Gersan Elektrik'inkine göre daha yüksek olduğu da ileri sürülmektedir.

- (22) Diğer yandan Gersan Elektrik, iddialarını desteklemek üzere, teklif verilen proje sayısı karşısında kazanılan proje sayısı ve bu projelerden elde edilen ciro bakımlarından yurtdışı piyasalardaki başarısının yurtiçine göre daha yüksek olduğunu belirtmekte ve bu durumu EAE Elektrik'in dışlayıcı davranışlarına bağlamaktadır. Başvuruda iddiaları desteklemek üzere ileri sürülen diğer bir husus ise, eski bir Gersan Elektrik yetkilisinin, "*Gersan'ı piyasada bastırmak için 25.000.000 USD zarara girdik*" şeklindeki EAE Elektrik yetkilisinin beyanına şahit olması ve bu konuda anılan şahsın tanık olarak dinlenmeye hazır olduğunun ifade edilmesidir.
- (23) Yıkıcı fiyatlama genel olarak, uzun dönemde piyasada tekel gücü elde etme saikiyle, makul bir süre boyunca, kasıtlı bir şekilde zarar edecek ya da kârdan feragat edecek şekilde fiyatlama yaparak mevcut veya potansiyel rakiplerin piyasa dışına itilmesi ya da bunun amaç edinilmesini ifade etmektedir.
- (24) Yıkıcı fiyatlamının, istenilir olan fiyat rekabetinden ayrılmasında ödün unsuru ön plana çıkmaktadır. Ödün unsurunun varlığının belirlenmesinde kullanılan maliyet-fiyat karşılaştırmalarında maliyet kriterleri bakımından farklılıklar ortaya çıkabilmekle birlikte, Rekabet Hukuku uygulamalarında bu kıyaslamayı yapmak üzere ortalama kaçınılabilir maliyet (OKM) ile uzun dönem ortalama artan maliyet (UDOAM) kullanılmaktadır. OKM, hâkim durumdaki teşebbüsün yıkıcı fiyatlandırma yapmak amacıyla ürettiği ilave ürünleri üretmeseydi kaçınabileceği ortalama maliyete tekabül etmekteyken; UDOAM bir ürünün üretiminde katlanılan tüm sabit ve değişken maliyetlerin ortalamasını ifade etmektedir.
- (25) Diğer taraftan, yıkıcı fiyatlama davranışının arzulanabilir olması için, makul bir süre boyunca uygulandıktan sonra elde edilecek olan pazar gücü ile bu süre boyunca katlanılan zararın giderilmesi ihtimalinin yüksek olması gerekmektedir. Dolayısıyla, dışlama için kardan ödün verilmesi gereken sürenin arttığı hallerde, yıkıcı fiyatlama davranışlarında bulunmak rasyonel olmayacaktır.
- (26) Başvuruda EAE Elektrik'in, Gersan Elektrik'in katıldığı proje ihalelerinde katılmadığı ihalelere nazaran düşük hatta maliyetin altında teklifler vererek rakiplerini dışlama davranışında bulunduğu iddia edilmektedir. Esas itibarıyla, projeler çerçevesinde busbar sistemlerinin üreticilerden nihai müşterilere ulaştırılması sürecine bakıldığında, aktörler arasında vuku bulan ilişkilerden anlaşıldığı üzere, busbar üreticilerinin ihalelere doğrudan katılmadıkları görülmektedir. Başka bir ifadeyle, projeciler tarafından hazırlanan projeleri icra etmek üzere müteahhitlere yönelik ihale açılmaktadır. İhaleyi alan müteahhitler ise proje şartnamelerinde belirtilen şart veya standartlar doğrultusunda keşif listelerinde belirlenen ürünleri temin etmek üzere busbar üreticilerinden teklif istemektedir.
- (27) Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşıldığı üzere, busbar üreticileri ihalelere katılan taraf olmaktan ziyade ihaleyi icra etmekle yükümlü olan taahhütçülere fiyat teklifi veren/satış yapan taraf olmaktadır. Yatırımcıların busbar ürünlerini doğrudan busbar üreticilerinden almak yolunu seçtikleri durumlarda da busbar alımı için ihale açılmamakta, teşebbüsler fiyat tekliflerini doğrudan yatırımcıya sunmaktadır. Dolayısıyla başvuruda belirtilenin aksine, EAE Elektrik'in ihalelere katılan taraf olmadığı anlaşılmıştır.
- (28) EAE Elektrik'in iddia edilen yıkıcı fiyat uygulamalarının proje özelinde gerçekleşmesinden ötürü, teşebbüsün proje bazlı fiyat ve kaçınılabilir maliyetlerinin incelenmesi gerekmektedir. Proje teklif tutarlarının maliyetlerle kıyaslanabilmesi için teşebbüsün

maliyet yapısı incelendiğinde, hammadde (alüminyum, bakır, sac) maliyetlerinin Londra Metal Borsası (LME) fiyatları bazında değiştiği görülmektedir. Teşebbüs yetkililerinin beyanları; proje teklif tutarlarının hazırlandığı günde alüminyum, bakır, sac gibi hammadde malzemelerinin LME fiyatları baz alınarak belirlenen hammadde maliyetinin üzerine %(...)’luk bir marjı dikkate aldıkları, bu şekilde, teşebbüsün söz konusu proje için katlandığı hammadde maliyetleri dışında işçilik maliyeti ve genel giderler gibi kalemlerden oluşan tüm değişken ve sabit maliyetlerinin karşılandığı ve yukarıda sözü edilen iskonto sürecinin sonunda oluşan nihai teklif tutarlarını mutlaka hammadde maliyetine eklenen %(...)’luk marj sonrası oluşan değerden daha yüksek belirledikleri yönündedir¹.

- (29) Şikayetçinin busbar maliyetlerinin hesaplanmasına ilişkin verdiği bilgiler de büyük ölçüde EAE Elektrik’in yukarıda açıklanan yöntemiyle örtüşmektedir. Şikayetçinin verdiği bilgilere göre, hammadde fiyatlarının en önemli belirleyicisi LME’deki alüminyum, bakır ve sac fiyatlarıdır. Busbarın gövdesinin ve içindeki iletkenlerin hacmi, ilgili metalin yoğunluğuyla (alüminyum 2,71 g/cm³, bakır 9 g/cm³) çarpılarak metal ağırlığına ulaşılmakta, bu ağırlık LME fiyatlarıyla çarpılarak hammadde maliyetine ulaşılmaktadır. Ancak busbar üreticileri metali profil halinde aldıklarından, metalin profile dönüştürülmesi amacıyla alüminyumda 1000 USD/Ton; bakırda 700 USD/Ton düzeyinde bir işçilik maliyetine katlanmaları gerekmektedir. Ayrıca izolasyon için plastik malzeme kullanılmasından ya da epoksi işlemi denilen belli sıvıların içine daldırılmasından kaynaklanan maliyetler ve diğer malzeme maliyetleri devreye girmektedir. EAE Elektrik’ten alınan proje bazlı maliyet hesaplamalarına ilişkin bilgilerden şikayetçinin dikkat çektiği yukarıdaki maliyet kalemlerinin maliyet hesaplamalarında dikkate alındığı ve finansal tablolardaki karşılığı ile ilk madde ve malzeme maliyeti olarak nitelendirilebilecek tutara ulaşıldığı görülmektedir.
- (30) Diğer yandan, EAE Elektrik’in katlandığı direkt ilk madde ve malzeme maliyeti dışındaki maliyet kalemleri proje bazında ayrıştırılamamaktadır. EAE Elektrik’in bünyesinde faaliyet gösteren fabrikalarda, busbar ürünlerinin yanında kablo tavası, döşeme altı kablo gibi ürünlerin de üretimi yapılmakta; başta satışların maliyeti olmak üzere gelir tablosu kalemlerinin takibi ortak gerçekleştirilmekte ve muhasebeleştirilmektedir. Aynı durum Gersan Elektrik için de geçerlidir. Başvuru sahibi yapılan görüşmede; satış personeli hizmetleri, süpervizyon hizmetleri, projelendirme hizmetleri, kesme, delme, bükme işlemleri, kalay kaplama, boya işlemleri, montaj işlemleri, test işlemleri, paketleme işlemleri, idari işlemlere yönelik gerekli maliyetler için, malzeme maliyetinin üzerine %(...) oranındaki bir tutarın eklenmesi gerektiğini belirtmektedir. Yukarıda bahsedildiği üzere EAE Elektrik’in de projelerde teklif fiyatını belirlerken malzeme maliyetinin üzerine %(...) oranında bir marj eklediği anlaşılmaktadır.
- (31) Sonuç olarak, her ne kadar finansal tablolarda ortak takip edilse de, yapılan ilave busbar satışlarında işçilik, üretim, ar-ge/pazarlama-satış-dağıtım/genel yönetim gibi kalemlerden oluşan faaliyet giderleri gibi maliyet kalemlerinin de etkin olduğu anlaşılmıştır. Maliyet muhasebesi bakımından incelendiğinde, üretim ile ilişkilendirilebilen ilk madde ve malzeme, işçilik ve genel üretim maliyetleri olmak üzere üç ana kalemin bulunduğu görülmektedir. Bu kalemlerden belli mamul/mamul grubunun üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetler, direkt ilk madde malzeme ve direkt işçilik maliyetleri olarak adlandırılmakta, doğrudan bu maliyetlere ilişkin olmayan kalemler ise endirekt maliyetler olarak genel üretim maliyetleri kalemi altında muhasebeleştirilmektedir. Genel üretim maliyetleri, sözü edilen endirekt ilk madde malzeme (yardımcı madde ve malzemeler, işletme malzemeleri) ve endirekt işçilik maliyetlerinin (örneğin; bakım onarım işçilikleri, fazla çalışma primleri, nezaretçi ve kontrol ücretleri vb.) yanında, üretimde kullanılan duran varlıkların amortisman giderleri, üretimde kullanılan sabit kıymetlerin giderleri, enerji ve

¹ Daha önceki dosya kapsamında verilen bu bilgilerin geçerliliğini koruduğu işbu dosya kapsamında ilgili teşebbüs ile yapılan görüşmede tutanağa bağlanmıştır.

yakıt giderlerini de içermektedir. Üretilen bir mamul/mamul grubunda hangi tutarda direkt ilk madde ve malzeme ya da direkt işçiliğin kullanıldığını tespit etmek mümkünken, genel üretim giderlerinin, içerdiği kalemlerden anlaşılacağı gibi doğrudan bir mamul grubunun üretimine yüklenmesi mümkün olmayabilmektedir. Dolayısıyla, üretilen mamul/mamul grubuna ya da gider merkezine yüklenemeyen bu kısım, dönem giderlerine, diğer bir deyişle gelir tablosundaki sonuç hesaplarına toplu halde kayıtlanmaktadır.

- (32) Bu bilgiler ışığında, ilk olarak, proje bazındaki direkt ilk madde malzeme, direkt işçilik ve genel üretim maliyetlerinin, teşebbüsün o üretimi yapmasaydı kaçınılabileceği temel kaçınılabilir maliyet kalemlerini oluşturduğu görülmüştür. Bununla birlikte, gelir tablosunda yer alan faaliyet giderleri kalemi de genel üretim giderlerinden üretilen mamul/mamul grubuyla doğrudan ilişkilendirilemeyen maliyetler ile diğer ar-ge, pazarlama-satış-dağıtım, genel yönetim giderlerini yansıtmaktadır. Dolayısıyla, ikinci olarak, kaçınılabilir maliyet kalemlerine faaliyet giderleri ilave edildiğinde proje bazında toplam maliyetlere ulaşılabileceği anlaşılmaktadır.
- (33) Bu nedenle ilk aşamada, teşebbüsten busbar projeleri özelinde malzeme maliyetleri alınmıştır. Direkt ilk madde malzeme giderleri olarak adlandırılan bu giderlerin yanında direkt işçilik ve genel üretim giderlerine yakınsamak amacıyla söz konusu kalemlerin ilgili dönemdeki satışların maliyeti tablosu içindeki payı kullanılmıştır. Ulaşılan proje bazında kaçınılabilir maliyetlere faaliyet giderlerinin net satışlar içindeki payı kadar proje teklif tutarından bir pay ilave edilerek toplam maliyetlere yakınsamak amaçlanmıştır.
- (34) Dosya kapsamında yapılan bu kıyaslamalarda, öncelikle başvuruda yıkıcı/seçici fiyatlama yapıldığı iddia edilen projeler dikkate alınmış; daha sonra ise EAE Elektrik'in 2012 yılının son üç ayında aldığı (.....) USD üzerindeki siparişler arasından rastlantısal olarak seçilenler incelenmiştir. Dosya mevcudunda yer alan, başvuruya konu projelere (Four Winds, İzsu Çiğli, Bien Seramik, Al Khairat ve Zagulba (Zaye)) ilişkin EAE Elektrik'in maliyetleri ve müşteri ile üzerinde uzlaşılan teklif tutarlarının incelendiği tablodan; anılan projelerin hepsinde tüm maliyet değerlerinin teklif tutarlarının altında kaldığı, dolayısıyla teklif tutarlarının busbar üretimine doğrudan atfedilebilen direkt ilk madde ve malzeme ile direkt işçilik maliyetlerini; gerek değişken gerekse sabit olan genel üretim maliyetleri ile faaliyet giderlerini karşıladığı anlaşılmıştır. EAE Elektrik'in başvuruya konu projelerde, tüm maliyetler hesaba katıldığında, en az %(.....); en fazla %(.....) oranında olmak üzere kar ettiği görülmüştür. Belirtilmesi gereken diğer bir nokta ise, başvuru sahibinin, maliyet altı fiyatlama iddiası bakımından özellikle vurguladığı İzsu Çiğli, Bien Seramik ve Çalık Enerji-Al Khairat projelerinde EAE Elektrik'in sırasıyla %(.....); %(.....); %(.....) oranlarında kar etmiş olduğudur.
- (35) Gersan Elektrik başvurusunda, yukarıdaki her bir projeye verdiği teklif mektuplarını, dolayısıyla o proje kapsamında hangi malzemeden hangi ölçüde kullanıldığına ilişkin teklifindeki bilgileri sunmuştur. Ayrıca, her bir teklifteki malzemelerin Gersan Elektrik için maliyetleri ve ilgili malzemenin karşılık geldiği EAE Elektrik kodu da sunulmuş ve bu bilgilere dayanarak EAE Elektrik'in hangi projelerde yıkıcı veya seçici fiyatlama uyguladığı konusundaki iddialar şekillendirilmiştir. Ancak Gersan Elektrik'in tekliflerinde yer alan malzemeler ve bu malzemelerden ilgili projede ne kadar kullanıldığı, EAE Elektrik'in yerinde incelemede alınan tekliflerindeki malzemelerle ve/veya bunlardan hangi ölçüde kullanıldığıyla tam olarak örtüşmemektedir. Aynı durum EAE Elektrik'in bir projeye verdiği ilk teklifi ile sonraki teklifleri bakımından da gözlenebilmektedir. Diğer yandan, yıkıcı fiyat uygulamalarında dikkate alınması gereken maliyetler yıkıcı fiyat uyguladığı ileri sürülen hâkim durumdaki firmanın maliyetleridir.
- (36) Dolayısıyla dosya mevcudunda yer alan maliyetlere ve kâr oranlarına, yerinde incelemede alınan EAE Elektrik'in ilgili projeler kapsamında müşteriyle uzlaştığı nihai teklifler, bunların faturaları, bu tekliflerdeki malzeme listeleri ve birimlerine dayanarak EAE Elektrik'in yaptığı

malzeme maliyeti hesaplamaları ve teşebbüsün finansal tabloları üzerinden yapılan hesaplamalarla ulaşılmıştır. Gersan Elektrik'in maliyetlerin hesaplanmasına ilişkin verdiği bilgiler dikkate alındığında da, EAE Elektrik'in malzeme maliyetine ulaşma yöntemiyle Gersan Elektrik'in malzeme maliyetini hesaplama yönteminin uyuştuğu görülmüştür. Ayrıca Gersan Elektrik'in diğer maliyetleri hesaba katmak üzere kullandığı yöntem uygun olarak EAE Elektrik'in belli bir projedeki malzeme maliyeti üzerine %(.) oranında bir pay eklendiğinde de EAE Elektrik'in proje bazındaki maliyetleri o projedeki teklif tutarının altında kalmaktadır.

- (37) Dosya mevcudundan; 2012 yılının son üç ayında EAE Elektrik tarafından alınan (.) ABD doları üzeri siparişler arasından seçilen siparişlerde/projelerde² uygulanan fiyatlar ile maliyetlerin de incelendiği görülmüştür. Bu bakımdan, EAE Elektrik tarafından ilgili siparişlerde/projelerde uygulanan fiyatların, proje ile ilgili maliyet kalemlerinin aşama aşama eklenerek elde edilen tüm maliyet tutarlarından yüksek kaldığı anlaşılmıştır. İncelenen projeler çerçevesinde, teşebbüsün maliyet altı fiyatlama stratejisi izlediğini gösterir bir bulguya ulaşılamadığı ve fiyatlandırma stratejilerinde rakiplerini pazar dışına itmeye yönelik yıkıcı niyeti gösterir ya da bu yönde şüphe oluşturur herhangi bir bulgu ya da belgeye rastlanmadığı da görülmüştür.
- (38) Konuya ilişkin diğer bir husus, ilk başvuru dilekçesinde gündeme getirilen Gersan Elektrik'in eski bir çalışanının tanıklığıdır. Başvuru dilekçesinde, söz konusu Gersan Elektrik eski çalışanının, bir EAE Elektrik yetkilisinin "*Gersan'ı piyasada bastırmak için 25.000.000 USD zarara girdik*" şeklindeki beyanına şahit olduğu ifade edilmekte ve bu kişinin tanık olarak dinlenmeye hazır olduğu belirtilmektedir. Konuyla ilgili olarak söz konusu eski çalışandan bilgi talep edilmesi üzerine ilgili kişi, gönderdiği yazıda, söz konusu ifadenin kendisine ait olmadığını ve böyle bir ifadenin kullanılması konusunda da kendisinden onay alınmadığını belirtmiştir.
- (39) Başvuru sahibinin ifade ettiği projelerde ve rastlantısal olarak seçilen projelerde maliyet altı fiyatlama yapıldığı yönünde bir sonuca ulaşılamamakla birlikte, başvuru konusu iddialar maliyet üstü seçici fiyatlama açısından da değerlendirilmiştir.
- (40) Hâkim durumdaki bir teşebbüsün rakiplerinin müşterilerini ya da rakiplerinin de hitap ettiği müşterileri seçerek, bu müşterilere aynı tip ürün için diğer müşterilere uyguladığından daha düşük ancak maliyetinin üstünde bir fiyat uygulamasının hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği rekabet hukukunun tartışmalı alanlarından birini oluşturmaktadır.
- (41) Bu bakımdan öncelikle, incelenen projelerdeki GERSAN Elektrik'in teklif verme durumuna göre, EAE Elektrik'in kârlılık oranı incelenmiştir. Dosya mevcudunda yer alan verilere bakıldığında; EAE Elektrik'in, Gersan Elektrik'in teklif verdiği projelerdeki ortalama kârlılık düzeyinin yaklaşık %(.) oranında ve Gersan Elektrik'in teklif vermediği projelerdeki ortalama kârlılık düzeyinin yaklaşık %(.)'lük oranının altında olduğu görülmüştür. Bununla birlikte proje bazında kârlılık oranları incelendiğinde, Gersan Elektrik'in teklif vermesine karşın, teklif vermediği projelere göre daha yüksek kârlılık oranlarının bulunduğu ya da aksinin geçerli olduğu durumların varlığı dikkati çekmekte, dolayısıyla sistematik bir farklılaşmadan bahsetmek mümkün görünmemektedir. Diğer yandan, bu farklılığın sistematik olduğu varsayılsa dahi, salt bu uygulamanın dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler çerçevesinde 4054 sayılı Kanun'un ihlali olarak değerlendirilmesi mümkün

² Aselsan Gölbaşı, Soyak Kristal, Taurus AVM, Mall of İstanbul (sip 6), Erzurum Sağlık, Ford Otosan (sip 1), Aşkabat, Ford Otosan (sip 2), TOBB Üniversitesi, Mall of İstanbul (sip 7), Kahraman Maraş AVM (sip 1), Kahraman Maraş AVM (sip 2), Moscova City, Aktaşlar Döküm Fabrikası (05.12), Aktaşlar Döküm Fabrikası (19.10), TOK-GAZ Mercedes, İnkaş-Bayi (proje bazlı bir satış olmayıp, EAE Elektrik'in bayilerinden biri olan İnkaş'a yaptığı satışa yöneliktir).

görünmemektedir. Nitekim Rekabet Hukuku içtihadına bakıldığında, seçici fiyatlandırma davranışına müdahale edilmesi için aranması gereken kriterler; hâkim durumdaki teşebbüsün pazar gücünün büyüklüğü, rakibin dışlanmasına yönelik niyet ve seçici fiyatlandırma davranışına eşlik eden başka dışlayıcı uygulamaların varlığı şeklinde özetlenmiştir. Yapılan incelemelerde ne rakibi dışlama niyetine ne de başka dışlayıcı uygulamaların varlığına yönelik bir belge ya da bulguya ulaşılmıştır.

- (42) Diğer yandan, EAE Elektrik'te yapılan incelemede alınan bazı belgelerde, Gersan Elektrik tarafından bazı müşterilere verilen fiyat ya da teklif bilgileri görülmektedir. Daha önceki dosya kapsamında da tespit edilen bu tür belgelerden, busbar müşterilerinin bir busbar firmasından aldıkları teklifi ya da fiyatı diğer bir busbar firmasına iletterek pazarlık talebinde bulunabildikleri anlaşılmaktadır. Başvuruda, EAE Elektrik'in yıkıcı ve/veya seçici fiyatlandırma uyguladığı iddiasıyla öne sürülen projelerde, yine başvuru sahibinin anlatımıyla EAE Elektrik'in ilk teklifinin Gersan Elektrik'in ilk teklifinden yüksek olduğu, daha sonra EAE Elektrik'in fiyat düşürerek Gersan Elektrik'in verdiği fiyatın altına indiği anlaşılmaktadır. Teşebbüslerin birbirlerinin teklifi hakkında müşteriler üzerinden bilgi sahibi olabildikleri dikkate alındığında, EAE Elektrik'in Gersan Elektrik'in rekabetini karşılama güdüsüyle, söz konusu müşteriyi kazanmak üzere, Gersan Elektrik'in fiyat rekabetine cevap vermesi beklenir olmalıdır. Nitekim EAE Elektrik'in ortalama kârlılık düzeyinde, Gersan Elektrik'in teklif verdiği projeler ile vermediği projeler arasında ortaya çıkan farklılığın da bu durumun bir sonucu olabileceğinin, dolayısıyla rekabetin bizatihi kendisinden kaynaklanabileceğinin göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Hâkim durumda da olsa, bir teşebbüsün, rakibinin rekabetçi teklifine karşılık vermesinin engellenmesi, istenilenin aksine rekabeti olumsuz etkileyebilecektir.
- (43) Değnilmesi gereken bir diğer husus, Rekabet Kurumu kayıtlarına 09.07.2013 tarih ve 4179 sayılı ile intikal eden ve Gersan Elektrik tarafından gönderilen ek beyan niteliğindeki dilekçedir. Dilekçede; EAE Elektrik'in Aşkabat AVM/Türkmenistan projesi için yine yıkıcı ve seçici fiyatlandırma stratejisi çerçevesinde Gersan Elektrik'in teklifinin oldukça altında bir teklif vererek ihaleyi kazandığı, böylece EAE Elektrik'in bir kez daha hâkim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiası öne sürülmüş ve anılan iddianın da mevcut dosya kapsamında incelenmesi talep edilmiştir. Ek beyan dilekçesinin değerlendirilmesi sonucunda, EAE Elektrik'in mevcut dosya kapsamında elde edilen bilgi ve bulgular çerçevesinde, yıkıcı ya da seçici fiyatlandırma stratejisi benimsediği kanaatine ulaşılamamıştır.
- (44) Sonuç olarak, başvuruda öne sürülen projeler de dâhil incelenen projeler çerçevesinde teşebbüsün maliyet altı fiyatlandırma stratejisi izlediğini gösterir bir bulguya ulaşılamaması, rakibi dışlama niyetinin ya da başka dışlayıcı uygulamaların varlığına yönelik bir belge ya da bilginin elde edilememiş olması nedeniyle, EAE Elektrik'in yıkıcı ve/veya seçici fiyatlandırma yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine dair belge ve bilginin mevcut olmadığı, bu kapsamda geçici tedbir talebinin de reddedilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

1.4.2. İstanbul Büyükşehir Belediyesi İhalesine İlişkin İddiaların Değerlendirilmesi

- (45) Gersan Elektrik tarafından yapılan ikinci başvuruda özetle; İBB'nin "İstanbul Metrosu Taksim-Yenikapı Arası Elektro-Mekanik Sistemleri Temin, Montaj ve İşletmeye Alma İşleri" projesi kapsamında teşebbüslere eşit muamele gösterilmediği ifade edilmiştir.
- (46) Raportörlerce yapılan görüşmede, Gersan Elektrik yetkilisi tarafından Rekabet Kurumuna yaptıkları başvuru sonrasında, anılan metro inşaatına ilişkin projeyi Gersan Elektrik'in kazandığı ifade edilmiştir. Ayrıca Rekabet Kurumuna söz konusu hususa ilişkin bir düzeltme beyanında bulunulacağı ifade edilmiş ve 09.07.2013 tarihinde ulaşılan ek beyan dilekçesinde İBB'nin başvuru konusu ihalesinde öncelikle EAE Elektrik ürünlerinin

kullanılmasının düşünöldüğü, daha sonra Gersan Elektrik ürünlerinin kullanılmasına karar verildiğı belirtilerek görüşme sırasında edinilen bilgiler teyit edilmiştir.

- (47) Diğer taraftan söz konusu iddianın temel olarak İBB'nin tek taraflı ve kamu ihaleleri mevzuatına aykırı davranışlarını konu edindiğı, dolayısıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde incelenmesi gerektiğı anlaşıldığından, 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi olanağının bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

I.4.3. EAE Elektrik'in Geçerliliğini Yitirmiş Sertifikalar Kullandığına İlişkin İddiaların Değerlendirilmesi

- (48) Gersan Elektrik tarafından gönderilen ek beyan dilekçesinde ileri sürölen bir diğer iddia; EAE Elektrik'in busbar üretimi için uluslararası standartlar ve teknik mevzuat uyarınca sahip olunması gereken test sertifikalarının çoğunun geçerliliğini yitirmiş olduğu, EAE Elektrik'in geçersiz sertifikalarla ürünlerini pazarlamaya ve satmaya devam ettiği iddiasıdır.
- (49) Ek beyan dilekçesinde de ifade edildiğı üzere, Türk Ticaret Kanunu'nun 54 ve devamındaki maddeleri kapsamında haksız rekabet hali oluşturabilecek iddia konusu uygulamanın 4054 sayılı Kanun'un kapsamı dışında olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

- (50) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına ve aynı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrasında öngörölen koşullar gerçekleşmediğinden geçici tedbir uygulanması talebinin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.